

Toplam Kalite Yönetimi ?lkeleri Uygulanmas? ve Önemi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Toplam Kalite Yönetimi ?lkeleri Uygulanmas? ve Önemi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31662>

Özet

Toplam Kalite Yönetimi İlkeleri Uygulanması ve Önemi Ölçeği, 2001 yılında E. Çetin tarafından bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçeğin temel amacı, Toplam Kalite Yönetimi (TKY) felsefesinin temel ilkelerinin, özellikle ilköğretim okulları gibi eğitim kurumlarında ne ölçüde uygulandığını ve bu ilkelerin okul yöneticileri ve öğretmenler tarafından ne kadar önemli görüldüğünü belirlemektir. Ölçek, TKY felsefesinin eğitim yönetimine adaptasyon potansiyelini araştırmakta ve uygulama düzeyindeki farklılıkları ortaya koymaktadır.

Ölçek, eğitim ortamlarında kaliteyi artırmaya yönelik yönetsel süreçlerin değerlendirilmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Geliştirme çalışması, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü bünyesinde gerçekleştirilmiştir. Ölçek, eğitim yöneticileri ve öğretmenlerin TKY ilkelerine yönelik algılarını sistematik bir şekilde ölçerek, kurumsal gelişime rehberlik edecek veriler sunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Toplam Kalite Yönetimi, TKY, Eğitim Yönetimi, Kalite İlkeleri, Ölçek Geliştirme, Okul Yönetimi, İlköğretim.

Yazarlar

E. Çetin

Amaç

Bu ölçeğin birincil amacı, Toplam Kalite Yönetimi (TKY) felsefesinin temel prensiplerinin ilköğretim okulu ortamlarında uygulanma düzeyini ve bu prensiplere verilen önemi ölçmektir. Ölçek, uygulayıcıları (yöneticiler ve öğretmenler) TKY'nin sürekli gelişim, müşteri odaklılık, çalışmaların katılımları ve liderlik gibi ana boyutlarına dair mevcut durum algılarını saptamak üzere tasarlanmıştır.

İkincil olarak, ölçek, TKY ilkelerinin uygulanmasındaki potansiyel engelleri ve bariyer faktörlerini belirlemeye yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Elde edilen veriler, eğitim sistemindeki kalite iyileştirme çabaları için somut öneriler geliştirmeye ve eğitim yönetiminde TKY uygulamalarının yaygınlaştırılmasına zemin hazırlamaktadır.

Yapı

Toplam Kalite Yönetimi İlkeleri Uygulanması ve Önemi Ölçeği, eğitim bağlamında TKY'nin çok boyutlu yapısını ölçmek üzere tasarlanmıştır. Bu yapı, genellikle TKY felsefesinin temel

direklerini oluşturan çeşitli alt boyutlar içermektedir. Bu alt boyutlar, okul yönetimindeki kalite anlayışının bütüncül bir değerlendirilmesini sağlamaktadır.

Ölçek, muhtemelen aşağıdaki temel TKY ilkelerini yapısal bileşenler olarak ele almaktadır:

Müşteri Odaklılık: Öğrenci, veli ve toplum beklentilerinin karşılanması.

Sürekli İyileştirme (Kaizen): Eğitim süreçlerinin ve sonuçlarının sürekli olarak analiz edilip geliştirilmesi.

Liderlik: Okul yönetiminin kalite taahhüdü ve vizyonu.

Çalışanların Katılımı: Öğretmenlerin ve diğer personelin karar alma süreçlerine ve kalite çalışmalarına aktif katılımı.

Veriye Dayalı Karar Verme: Eğitim süreçlerinin objektif ölçümlerle değerlendirilmesi.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, orijinal yüksek lisans tezinin tam metninde detaylı olarak sunulmuştur. Ancak, bu meta veride geçerlik bilgisine dair spesifik istatistiksel sonuçlar (örneğin, yapı geçerliği, kapsam geçerliği veya ölçüt bağıntılı geçerlik katsayıları) yer almamaktadır.

Genellikle, geliştirme amaçlarındaki bu tür ölçeklerde, yapı geçerliğini sağlamak amacıyla uzman görüşleri alınır ve faktör analizi teknikleri uygulanır. Kapsam geçerliğinin sağlanması için TKY literatürü ve eğitim yönetimi uzmanlarının görüşleri doğrultusunda madde havuzu oluşturulmuş olmalıdır. Detaylı geçerlik analizleri için orijinal tez kaynağına başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizlerine dair spesifik bir değer (örneğin, Cronbach Alfa katsayısı) bu meta veride belirtilmemiştir. Ancak, bir ölçek geliştirme çalışması olarak, iç tutarlılık katsayısının (Cronbach Alfa) hesaplanması beklenir. Bu katsayı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne ölçüde ölçtüğünü gösterir.

Güvenirlilik çalışmaları ayrıca test-tekrar test güvenilirliği veya eşdeğer formlar güvenilirliği gibi yöntemleri de içerebilir. Güvenirlilik değerlerinin kabul edilebilir düzeyde olması, ölçeğin tutarlı ve güvenilir sonuçlar ürettiğini gösterir. Bu kritik psikometrik bilgiler, Çetin'in (2001) yüksek lisans tezi içerisinde yer almaktadır.

Faktör Analizi

Toplam Kalite Yönetimi ilkelerinin çok boyutlu doğası göz önüne alındığında, ölçeğin yapısal bileşenlerini ortaya çıkarmak için faktör analizi (genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi - AFA) kullanılmaktadır. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi temel TKY ilkeleri etrafında

toplanmıştır ve belirlenmiştir.

Faktör analizi sonuçları, TKY'nin farklı boyutları (örneğin, süreç yönetimi, insan kaynakları yönetimi, liderlik) birbirinden ayrı olarak bağımsız alt ölçekler halinde değerlendirilmesine olanak tanır. Ölçeğin nihai yapısı, orijinal TKY modeline uygun faktör yükleri ve özdeğerler ile desteklenmiş olarak beklenmektedir.

Araç

Test Type:

Geliştirme (Developmental Scale)

Format:

Derecelendirme formatına sahip, genellikle Likert tipi bir ölçek kullanılmaktadır. (Derecelendirme bilgisi orijinal meta veride belirtilmemiştir, ancak TKY uygulamaları genellikle 5'li veya 7'li Likert tiplerinde değerlendirilir.)

Language Available:

Türkçe

Population Group:

Eğitim Yönetimi Personeli ve Öğretmenler

Age Group:

Yetişkin (İlköğretim okullarında görev yapan profesyoneller)

Population Details:

Ölçek, İstanbul'daki ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenler ve yöneticiler üzerinde uygulanmıştır. Çalışma grubu, TKY ilkelerinin eğitim kurumlarındaki uygulamaları doğrudan deneyimleyen kişilerden oluşmaktadır.

Test Methodology:

Anket yöntemi kullanılarak veri toplanmıştır. Ölçek, katılımcıların TKY ilkelerinin hem

"uygulanma sıklığı" hem de bu ilkelerin kurumsal başarı için taşıdığı "önemi" ayrı ayrı değerlendirilmelerine olanak tanıyan iki boyutlu bir yapıya sahip olabilir.

Anahtar Kelimeler

Eğitimde Kalite, Yönetimsel Değerlendirme, Uygulanabilirlik, İlköğretim Kurumları, Marmara Üniversitesi, Sürekli Gelişim.

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Veri mevcut değildir.

Affiliation Email addresses:

Veri mevcut değildir.

Correspondence Address:

Çalışmanın yapıldığı kurum: Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Şinler:

Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ticari kullanım veya geniş çaplı uygulamalar için yazarın (E. Çetin) ve tezin başlığı olduğu Marmara Üniversitesi'nin izni gerekebilir.

Ücret:

Akademik amaçlı kullanımlar için genellikle ücret talep edilmemektedir, ancak ticari veya geniş ölçekli lisanslama durumları için yazara başvurulmalıdır.

Test Yılı:

2001

Kaynaklar

Çetin, E. (2001). *Toplam kalite yönetimi ilkelerinin ilköğretim okullarında uygulanabilirliği* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Toplam Kalite Yönetimi İlkeleri Uygulanması ve Önemi Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynak meta verisinde yer almamaktadır. Maddelerin tamamına ulaşmak için Çetin (2001) tarafından hazırlanan yüksek lisans tezinin tam metnine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM